

روزه روز عاشورا

کلیدواژه: عاشورا، روزه، استنجاب.

پرسش: روزه روز عاشورا چه حکمی دارد؟

فهرست مندرجات

- ۱ - حکم روزه در روز عاشورا
- ۱.۱ - در منابع اهل سنت
- ۱.۲ - آرای فقهای امامیه
- ۲ - نکته
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

حکم روزه در روز عاشورا

در باره حکم روزه روز عاشورا، گزارش‌های مختلفی وجود دارد؛ شماری از احادیث **اهل بیت (علیهم‌السلام)** بر استنجاب روزه این روز، دلالت دارند

[۱] طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، ج ۴، ص ۲۹۹، ح ۹۰۷-۹۰۵.

[۲] طوسی، محمد بن حسن، الاستبصار، ج ۲، ص ۱۳۴، ح ۴۳۷.

[۳] طوسی، محمد بن حسن، الاستبصار، ج ۲، ص ۱۳۴، ح ۴۳۹.

و شماری دیگر، از آن، نهی کرده‌اند؛

[۴] طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، ج ۴، ص ۳۰۰، ح ۹۰۹-۹۱۲.

[۵] طوسی، محمد بن حسن، الاستبصار، ج ۲، ص ۱۳۴، ح ۴۴۰-۴۴۳.

[۶] رک: کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۴، ص ۱۴۶، ح ۶-۲.

[۷] صدوق، محمد بن علی، من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۸۵، ح ۱۸۰۰.

[۸] حرّ عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعة، ج ۷، ص ۳۳۹، ح ۱۲۸۵۰.

زیرا **بنی‌امیه** برای ابراز شادی و **تبرک**، این روز را روزه گرفته‌اند و از آن جا که روزه گرفتن در این روز، **تشیّه** به آنهاست، آن را مذموم دانسته‌اند.

← در منابع اهل سنت

گفتنی است که در منابع اهل سنت نیز احادیثی وجود دارند که بر استنجاب روزه این روز، دلالت دارند

[۹] رک: بیهقی، ابوبکر، السنن الکبری، ج ۴، ص ۴۷۲.

[۱۰] متقی، هندی، علی بن حسام‌الدین، کنز العمال، ج ۸، ص ۵۷۰.

و فقهای اهل سنت، بر اساس آنها، به استنجاب آن، **فتوا** داده‌اند؛

← آرای فقهای امامیه

- اما آرای **فقهای امامیه** در باره حکم روزه روز عاشورا، با عنایت به احادیثی که پدانه‌ها اشاره شد، بدین شرح است:
۱. استنجاب، مطلقاً (یعنی بدون هیچ قید و شرطی)؛
[۱۱] خوانساری، حسین بن جمال‌الدین مجد، مشارق الشموس، ج ۲، ص ۴۵۹.
 - [۱۲] طباطبایی یزدی، سیدمحمدکاظم، العروة الوثقی، (کتاب الصوم)، ج ۲، ص ۳۰۵.
 ۲. استنجاب، در صورتی که روزه‌دار به قصد ابراز حزن بر مصیبت اهل بیت (علیهم‌السلام)، این روز را روزه بگیرد؛
[۱۳] مفید، محمد بن مجد، المقنعه، ص ۲۶۷.
 - [۱۴] ابن‌ادریس حلی، احمد، السرائر، ج ۱، ص ۴۱۹.

- [۱۵] محقق حلی، جعفر بن حسن، شرائع الاسلام، ج ۱، ص ۲۴۰.
- [۱۶] حلی، جعفر بن حسن، المعتمد، ج ۲، ص ۷۰۹.
- [۱۷] سبحانی تبریزی، جعفر، المسبوط فی اصول الفقه، ج ۲، ص ۱۷۲.
- [۱۸] حلی، حسن بن یوسف، تذکرة الفقهاء، ج ۶، ص ۱۹۲.

۳. کراهت؛

- [۱۹] کاشف الغطاء، جعفر، کشف الغطاء، ج ۴، ص ۵۴.
- [۲۰] طباطبائی یزدی، سیدمحمدکاظم، العروة الوثقی، ج ۲، ص ۶۶۰.

۴. **حُرْمَت** (حرام بودن).

- [۲۱] حسین العصفور، تتمه الحدائق الناضرة، ج ۱۳، ص ۳۶۷-۳۶۹.
- [۲۲] نراقی، احمد بن محمد مهدی، مستند الشیعه، ج ۱۰، ص ۴۸۹-۴۹۳.
- [۲۳] خوانساری، سیداحمد، جامع المدارک، ج ۲، ص ۲۲۶.

نکته

نکته قابل توجه، این است که دلیلی وجود ندارد که اثبات کند یکی از آداب عزاداری برای **سید الشهداء (علیه السلام)** در روز عاشورا، روزه‌داری است.

بنا بر این، تنها چیزی که می‌توان آن را به عنوان ادب عزاداری مطرح کرد، امساک از خوردن **غذا** و **آب** تا عصر و استفاده از غذاهای ساده، پس از عصر است، چنان‌که در روایت **عید الله بن سینان** آمده

- [۲۴] طوسی، محمد بن حسن، مصباح المتعبد، ص ۷۷۱.
- [۲۵] مشهدی، محمد بن جعفر، المزار الکبیر، ص ۴۷۲.
- [۲۶] مجلسی، محمد یاق، بحار الانوار، ج ۱۰۱، ص ۳۰۳، ج ۴.
- و جمعی از فقها به آن، فتوا داده‌اند.
- [۲۷] طوسی، محمد بن حسن، مصباح المتعبد، ص ۷۷۱.
- [۲۸] مکی عاملی، محمد، الدروس الشرعیة فی فقه الامامیه، ج ۱، ص ۲۸۰.

پانویس

۱. ↑ طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، ج ۴، ص ۲۹۹، ج ۹۰۵-۹۰۷.
۲. ↑ طوسی، محمد بن حسن، الاستبصار، ج ۲، ص ۱۳۴، ج ۴۳۷.
۳. ↑ طوسی، محمد بن حسن، الاستبصار، ج ۲، ص ۱۳۴، ج ۴۳۹.
۴. ↑ طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، ج ۴، ص ۳۰۰، ج ۹۰۹-۹۱۲.
۵. ↑ طوسی، محمد بن حسن، الاستبصار، ج ۲، ص ۱۳۴، ج ۴۴۳-۴۴۰.
۶. ↑ ر.ک: کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۴، ص ۱۴۶، ج ۶-۳.
۷. ↑ صدوق، محمد بن علی، من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۸۵، ج ۱۸۰۰.
۸. ↑ حرّ عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعة، ج ۷، ص ۲۳۹، ج ۱۳۸۵.
۹. ↑ ر.ک: بیهقی، ابوبکر، السنن الکبری، ج ۴، ص ۴۷۲.
۱۰. ↑ منقی هندی، علی بن حسام الدین، کنز العمال، ج ۸، ص ۵۷۰.
۱۱. ↑ خوانساری، حسین بن جمال الدین محمد، مشارق الشموس، ج ۲، ص ۴۵۹.
۱۲. ↑ طباطبائی یزدی، سیدمحمدکاظم، العروة الوثقی، (کتاب الصوم)، ج ۲، ص ۳۰۵.
۱۳. ↑ مفید، محمد بن محمد، المقنعه، ص ۲۶۷.
۱۴. ↑ ابن‌ادریس حلی، احمد، السرائر، ج ۱، ص ۴۱۹.
۱۵. ↑ محقق حلی، جعفر بن حسن، شرائع الاسلام، ج ۱، ص ۲۴۰.
۱۶. ↑ حلی، جعفر بن حسن، المعتمد، ج ۲، ص ۷۰۹.
۱۷. ↑ سبحانی تبریزی، جعفر، المسبوط فی اصول الفقه، ج ۲، ص ۱۷۲.
۱۸. ↑ حلی، حسن بن یوسف، تذکرة الفقهاء، ج ۶، ص ۱۹۲.
۱۹. ↑ کاشف الغطاء، جعفر، کشف الغطاء، ج ۴، ص ۵۴.
۲۰. ↑ طباطبائی یزدی، سیدمحمدکاظم، العروة الوثقی، ج ۲، ص ۶۶۰.
۲۱. ↑ حسین العصفور، تتمه الحدائق الناضرة، ج ۱۳، ص ۳۶۷-۳۶۹.
۲۲. ↑ نراقی، احمد بن محمد مهدی، مستند الشیعه، ج ۱۰، ص ۴۸۹-۴۹۳.
۲۳. ↑ خوانساری، سیداحمد، جامع المدارک، ج ۲، ص ۲۲۶.
۲۴. ↑ طوسی، محمد بن حسن، مصباح المتعبد، ص ۷۷۱.
۲۵. ↑ مشهدی، محمد بن جعفر، المزار الکبیر، ص ۴۷۲.
۲۶. ↑ مجلسی، محمد یاق، بحار الانوار، ج ۱۰۱، ص ۳۰۳، ج ۴.
۲۷. ↑ طوسی، محمد بن حسن، مصباح المتعبد، ص ۷۷۱.
۲۸. ↑ مکی عاملی، محمد، الدروس الشرعیة فی فقه الامامیه، ج ۱، ص ۲۸۰.

[حدیث‌نت، برگرفته از مقاله «روزه روز عاشورا» تاریخ بازبینی، ۱۱/۷/۱۳۹۷.](#)

رده‌های این صفحه : [عاشورا](#) | [روزه](#)